

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

Mirna Tomić

STOLNI TENIS - DIO TURISTIČKE PONUDE HRVATSKE

ZAVRŠNI RAD

ČAKOVEC, 2014.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

Mirna Tomić

STOLNI TENIS - DIO TURISTIČKE PONUDE HRVATSKE
TABLE TENNIS - AS A PART OF CROATIAN TOURISM
OFFER

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

dr. sc. Nevenka Breslauer, prof. vš.

ČAKOVEC, 2014.

Zahvala:

Izjavljujem pod punom moralnom odgovornošću da sam Završni rad izradila sama, koristeći se navedenom literaturom i znanjem stečenim na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu uz stručno vodstvo mentorice dr. sc. Nevenke Breslauer, prof. vš., kojoj se srdačno zahvaljujem. Ovim putem, zahvaljujem se i svojoj obitelji na potpori tijekom studija.

Mirna Tomić

U Zagrebu, srpanj 2014.

SADRŽAJ*Sažetak*

1. UVOD	5
2. POVIJEST STOLNOG TENISA	6
2.1. Povijest stolnog tenisa u Hrvatskoj	6
2.1.1. Uspjesi hrvatskih stolnotenisača.....	7
2.2. Općenito o stolnom tenisu.....	7
2.3. Tehnološki napredak	8
2.4. Stolni tenis danas.....	9
3. SPORTSKA NATJECANJA	9
3.1. Vrste sportskih natjecanja	9
3.1.1. Olimpijske igre	10
3.1.2. Svjetska i europska prvenstva.....	10
3.1.3. Natjecanje ITTF Pro–Tour, World Tour.....	10
3.1.4. Domicilna natjecanja	11
3.1.5. Stolnoteniski kampovi	12
3.1.6. Natjecanja za osobe s invaliditetom.....	12
3.2. Sustav stolnoteniskih natjecanja.....	13
3.2.1. Kategorije u stolnom tenisu	13
3.2.2. Discipline u stolnom tenisu.....	13
3.2.3. Ždrijeb u stolnom tenisu	13
4. PRIRODNA I GEOGRAFSKA OBILJEŽJA HRVATSKE.....	14
4.0.1. Jadranska turistička makroregija	15
4.0.2. Gorsko-planinska turistička makroregija.....	15
4.0.3. Panonsko-peripanonska turistička makroregija.....	15

4.1. Prometna povezanost Hrvatske	16
5. STOLNI TENIS KAO DIO TURISTIČKE PONUDE HRVATSKE.....	18
5.1. Sportski turizam	18
5.2. Smještajni kapaciteti i infrastruktura	20
5.3. Organizacija velikih natjecanja	21
5.3.1. Uloga medija na velikim sportskim natjecanjima	22
5.4. Rekreacija u stolnom tenisu	22
5.5. Razvoj slabijih dijelova Hrvatske	24
6. ISTRAŽIVANJE O STOLNOM TENISU U TURISTIČKOJ PONUDI HRVATSKE.....	26
6.1. Uvod u istraživanje	26
6.2. Metodologija istraživanja.....	26
6.3. Rezultati istraživanja.....	27
6.4. Ograničenja istraživanja.....	32
6.5. Zaključci i prijedlozi za daljnja istraživanja	32
7. ZAKLJUČAK	34
8. LITERATURA.....	35
9. POPIS TABLICA.....	38
10. POPIS GRAFIKONA	38
11. POPIS SLIKA	38
12. PRILOZI.....	39
12.1. Prilog 1. Anketni listić.....	39

SAŽETAK

Sport i rekreacija čine temelj suvremene turističke ponude gotovo svake države svijeta, koje intenzivno ulažu u turizam i usko povezane djelatnosti. Današnji, moderni turisti, sve se više okreću aktivnom odmoru i rekreaciji te na osnovi ponuda hotela i resorta, biraju destinacije za odmor. Dolaskom nove epohe u razvoju turizma i novim zahtjevima turista, Hrvatska, kao turistička zemlja i kao zemlja u razvoju, nastoji odgovoriti na sve veće i zahtjevnije potražnje turista. Uz skromne financijske izdatke, nastoji se pozicionirati na europskoj turističkoj karti i prihvatiti najnovije trendove u modernom turizmu.

Jedan od pretendenata za privlačenje turista jest i sportski turizam, koji u današnje vrijeme iziskuje najveća ulaganja u infrastrukturu i educiranje osoblja. U mnoštvu, danas izuzetno popularnih sportova, svoje mjesto pronašao je i stolni tenis. To je sport koji uživa sve veću popularnost i pozornost medija zbog svoje zanimljivosti, ali ponajviše zbog svojih povoljnih uvjeta na zdravlje čovjeka. Upravo zato, stolni tenis postaje jedan od, rekreativcima primamljivih, sportova koji ne iziskuju prevelika ulaganja, a donose mnogo više. Imajući to u vidu, mnogi hrvatski gradovi diljem jadranske obale, ali i u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske, uvrstili su stolni tenis u svoju turističku ponudu. Iako su neki rezultati već vidljivi, ulaganja u razvoj sportskog turizma općenito još su uvijek nedostatna i potreban je detaljan plan koji bi privukao veći broj investitora, a samim time i povećao broj infrastrukturnih kapaciteta i osoblja što bi sportski turizam podiglo na veću razinu. Stolni tenis, kao sport sa izuzetno velikim potencijalom može pomoći u realizaciji navedenog plana. Ovaj rad bavi se istraživanjem sporta, posebice rekreativnoga koji je uključen u turističku ponudu Hrvatske i uključuje analizu stanja i objektivno sagledavanje problema te daje prijedloge rješavanja istih u svrhu razvoja sportskog turizma.

Ključne riječi: *sportski turizam, stolni tenis, turistička ponuda, istraživanje*

1. UVOD

Stolni tenis kao dio turističke ponude zasigurno doprinosi razvoju sportsko-rekreacijskog turizma Hrvatske. Pojavom novih trendova i tendencija u modernom turizmu dolazi do potrebe za povezivanjem sporta sa turizmom u svrhu obogaćivanja postojećih turističkih ponuda. Svojim potencijalom i rastućom popularizacijom, stolni tenis svrstavamo u skupinu sportova koji najviše mogu utjecati na rekreacijski turizam.

Zbog mogućnosti igranja na otvorenim i zatvorenim prostorima, stolni tenis postaje sastavnim dijelom turističke ponude mnogih hotela i spa resorta. Stolni tenis ne iziskuje velika ulaganja, a zbog svoje dinamičnosti, zanimljivosti te iznimno povoljnih utjecaja na zdravlje čovjeka, postaje omiljenim sportom sve većeg broja rekreativaca svih dobnih uzrasta. Ova igra može se igrati pojedinačno, gdje se dva igrača međusobno natječu, ali i u parovima. Rekreativni stolni tenis podložan je čestim promjenama pravila igre, koja se prilagođavaju stupnju vladanja vještinama igre, ali i fizičkim mogućnostima i izdržljivošću igrača. Osim rekreativne igre, sve snažniju popularnost uživa i profesionalni stolni tenis koji kroz niz domaćih i međunarodnih natjecanja okuplja najbolje stolnotenisače iz Hrvatske i svijeta. Involviranjem svjetski poznatih kompanija i većom pozornošću medija, stolni tenis svake godine privlači sve veći broj poklonika i zaljubljenika u sport.

Moderni turisti, željni aktivnog odmora, vole se natjecati te pritom pokazivati svoje vještine i stjecati nova iskustva. Pritom se pred turističke djelatike i menadžere postavlja izazov kako udovoljiti zahtjevima turista te im ponuditi kvalitetan turistički program u kojemu se nalazi stolni tenis.

Stolni tenis je idealan sport za kišna razdoblja, jer se uz minimalna ulaganja može igrati u zatvorenim prostorima. Za igru je potrebna povećana prostorija sa stolom i potrebnim rekvizitima, koji ne iziskuju velike financijske izdatke. Organizacijom natjecanja za rekreativne sportaše, hoteli i kampovi mogu dodatno obogatiti turističku ponudu te na taj način privući turiste.

2. POVIJEST STOLNOG TENISA

Začeci stolnog tenisa sežu u prvu polovicu 19. stoljeća, iako postoje naznake da je slična igra postojala još u srednjem vijeku. U raznim kineskim carskim rezidencijama i danas se mogu vidjeti slike koje upućuju na činjenicu da se je na tim prostorima igrala igra koja po svojem karakteru slični stolnom tenisu. Prema nekim izvorima, u Italiji, u Firenzi, u doba renesanse igrao se stolni tenis, koji je pritom uživao veliku popularnost. Sredinom 19. stoljeća stolni tenis ili ping-pong, postaje glavni izvor razonode viktorijanske klase u Engleskoj, koja je zbog nemogućnosti igranja tenisa na otvorenom, tijekom kišnih razdoblja, tražila način kako da se zabavi unutar svojih rezidencija i dvorova. U početku su se za igru upotrebljavali predmeti iz svakodnevnog života. Kao mrežica upotrebljavale su se knjige, pluteni čep šampanjca sačinjavao je lopticu, a ogledala i kutije za cigarete služile su kao reket. Razvojem samog sporta počeli su se izrađivati prvi pergamentni reketi te celuloidne loptice koje su davale specifičan zvuk te je sport dobio nadimak *Ping-Pong*. 1902. godine Englez E.C. Goode došao je na ideju da na reket nalijepi nazupčanu gumu koja je davala veću brzinu, a prije svega omogućavala je davanje loptici značajne rotacije. 1926. godine osnovana je Svjetska stolnoteniska federacija (ITTF), dok je naredne godine London ugostio prvo službeno Svjetsko prvenstvo [1].

2.1. Povijest stolnog tenisa u Hrvatskoj

Stolni tenis se u Hrvatskoj prvi puta igrao 1902. godine u Donjem Miholjcu, gdje je u Narodnoj čitaonici postavljen prvi stol za stolni tenis. U svojim počecima to je bila više društvena igra nego sport. Poslije Prvog svjetskog rata stolni tenis se igra u Zagrebu, prvo u zgradi na igralištu HŠK Concordije, a zatim u zgradi HAŠK-a. 1925. godine u Čakovcu je osnovana prva stolnoteniska škola u Hrvatskoj, dok je 1927. godine u sportskom klubu Cepin osnovana prva stolnoteniska škola u Zagrebu. Godine 1929. odigrano je veliko Otvoreno prvenstvo grada Zagreba. Prvo prvenstvo Jugoslavije odigrano je 1929. godine u Murskoj Soboti gdje je naslov prvakinje osvojila Elizabeta Legenstein. Reprezentacija Jugoslavije nastupila je iste godine prvi puta na Svjetskom prvenstvu u Budimpešti gdje je u sastavu muške momčadi bio Geza Legenstein, a u ženskom dijelu Elizabeta Legenstein [2].

Odmah po završetku Drugog svjetskog rata, u Hrvatskoj se nastavlja stolnoteniska aktivnost u Zagrebu, Osijeku, Varaždinu i drugim većim gradovima kontinentalne Hrvatske. 1945. godine u Zagrebu održano je prvo Prvenstvo Hrvatske na kojemu je sudjelovalo više od 200 natjecatelja. Zlatno odličje u ženskoj konkurenciji osvojila je Vera Žabčić, dok je u muškoj kategoriji najuspješniji bio Žarko Dolinar. U Zagrebu je 5. travnja 1950. godine osnovan Stolnoteniski savez Hrvatske (STSH) u kojem se okupilo sedamdeset sedam stolnoteniskih klubova i škola. Za prvog predsjednika izabran je dr. Boris Dolinar.

Proglašavanjem hrvatske samostalnosti i međunarodnim priznavanjem Republike Hrvatske stolnoteniska aktivnost i dalje traje. Dana 29. siječnja 1992. godine Hrvatski stolnoteniski savez biva primljen u privremeno članstvo od krovne organizacije svjetskog stolnog tenisa (ITTF) te se odobrava nastup hrvatskim stolnotenisačima na svim međunarodnim natjecanjima. Hrvatska stolnoteniska reprezentacija po prvi puta nastupa na Europskom prvenstvu u proljeće 1992. godine u Njemačkoj, na kojem osvaja i prva odličja za samostalnu Hrvatsku. Trenutno je u HSTS učlanjen 81 stolnoteniski klub koji se natječu u razgranatom sistemu službenih natjecanja za sve kategorije [3].

2.1.1. Uspjesi hrvatskih stolnotenisača

Uzimajući u obzir mali teritorij Hrvatske te mali broj stanovnika, Hrvatska se po uspješnosti ubraja u sam vrh svjetskog stolnog tenisa. Među najzapaženijim rezultatima hrvatskog stolnog tenisa su medalje sa Olimpijskih igara (srebrno i brončano odličje); četiri zlata, četrnaest srebrnih, i dvadeset osam brončanih odličja sa svjetskih prvenstava; te brojna odličja sa europskih prvenstava i ostalih međunarodnih natjecanja.

Osobni uspjesi najtrofejnijih hrvatskih stolnotenisača poput Antuna Stipančića, Dragutina Šurbeka, Zorana Primorca, Branke Batinić i Tamare Boroš imali su veliki utjecaj na ugled hrvatskog stolnog tenisa u Europi i šire.

2.2. Općenito o stolnom tenisu

Unutar prvih stotinu godina službenog i dokumentiranog postojanja, stolni je tenis prošao kroz mnoge promjene i razlike, zahvaljujući sve većoj globalnoj popularizaciji. U prvim godinama, godinama u kojima još uvijek nisu bila jasno naznačena međunarodna pravila igre, stolni tenis bio je sport koji su gotovo svi narodi igrali prema

drukčijim pravilima. U Engleskoj, jedna utakmica sastojala se iz jednog seta, igranog do pedeset osvojenih poena, dok je susret u Mađarskoj bio podjeljen u dva seta, od kojih je za svaki bilo potrebno prikupiti 30 bodova. Nerijetko se bodovni sustav stolnog tenisa koristio onim teniskim te je igra bila podjeljena u dva seta sa šest gemova. Prvi međunarodni sustav brojanja usvojen je 1926. godine u kojemu se igra ograničila u dva seta, za koji je bilo potrebno ostvariti dvadeset jedan bod (poen). Kao potpuna suprotnost sportu u svojim zaćecima, kada je susret trajao i po nekoliko sati, evolucijom opreme i uvjeta te promjenama pravila stolni tenis, kakvoga danas poznajemo, ubraja se među najbrže igre s loptom na svijetu. To je sport u kojemu se natjeću dva ili četiri igrača koji lopticu udaraju reketom na stolu za stolni tenis s ciljem što bržeg postizanja jedanaest poena. To je ujedno jedan od rijetkih sportova u kojem nema gotovo nikakvog fizičkog kontakta sa protivničkim igračem što uvelike smanjuje rizik od ozljeda. Stolni tenis jest podjednako individualan i momčadski sport. Vrhunskog igrača odlikuje dobra koncentracija, spretnost, gibljivost te vrlo dobra fizička i psihološka spremnost, dok i oni malo manje spretni i okretni mogu brzo svladati stolnoteniske udarce te na taj način ostvariti dobre rezultate [4].

2.3. Tehnološki napredak

U svojim počecima, stolni tenis se je igrao uz pomoć raznih predmeta iz čovjekove svakodnevice. Razvojem i popularizacijom samog sporta dolazi do poboljšanja uvjeta igre. Kuhinjski stolovi zamjenjuju se profesionalnim stolovima, a prostori poprimaju veće dimenzije. 1890. godine Englez James Gibb dosjetio se uzeti loptice od celuloida koje vrlo brzo istiskuju iz uporabe do tada popularne gumene loptice i do danas ostaju u uporabi. Reket za stolni tenis kroz svoju povijest doživljavao je mnoge promjene kako bi se postigao zadovoljavajući rezultat. Razni materijali, oblici i promjene svojstava utjecali su na sami razvoj stolnog tenisa. Uporaba gume naljepljene na reket svoje korijene vuče s početka 20. stoljeća. Reketi s nazupčanom gumom dominirali su stolnim tenisom sve do početka pedesetih godina 20. stoljeća kada je Austrijanac Fritsch na reket umjesto gume naljepio debelu spužvu, pomoću koje je udarcem po loptici mogao dati veliku brzinu. 1950. godine zabranjena je uporaba reketa sa spužvama, ali je dopuštena uporaba nazupčanih guma podloženih spužvama [5].

2.4. Stolni tenis danas

Stolni tenis ili *Ping-Pong* uživa sve veću popularnost diljem svijeta. S velikim brojem zaljubljenika, posebice u Aziji, smatra se jednim od najigranijih sportova. Jednostavnost, zanimljivost i ljepota sporta kao rezultat donosi sve veći broj entuzijasta željnih dobre zabave i rekreacije. Zbog jednostavnih pravila, nevelikih ulaganja pogodan je za sve uzraste sportaša kao i za invalide. Igranje stolnog tenisa danas se nalazi u ponudama mnogih svjetskih lječilišta i spa resorta te je pogodan za razvoj motoričkih sposobnosti djece. Također pospješuje krvožilni sustav u osoba starije životne dobi. Današnja tendencija je kroz razne kampove i natjecanja približiti ovaj sport svima kako bi se povećala popularnost i svijest o vlastitom zdravlju.

3. SPORTSKA NATJECANJA

Natjecateljski sportovi postaju izvor zabave i zarade. Broj sudionika, pasivnih i aktivnih, neprestano raste, a utjecaj sporta kao poduzetničke djelatnosti sve je veći. Razvoj odnosa sporta i ekonomije jasno se uočava i kroz oblik natjecateljskog sporta. Privlači se sve veći broj ljudi, otvaraju se nova radna mjesta u sportu, razvijaju se nove ideje i potrebe samog sporta te se pokazuje trend povezivanja medija kao i opći trend globalizacije. Stolni tenis koji je u posljednjih nekoliko desetljeća doživio stanovite promjene u vidu “usporavanja” igre te promjene bodovanja, uživa sve veću pozornost medija.

Od 1921. godine i prvog Svjetskog prvenstva u Londonu, u stolnom tenisu organizira se sve veći broj natjecanja diljem svijeta [6].

3.1. Vrste sportskih natjecanja

Stolni tenis zastupljen je u svim poznatim vrstama sportskih natjecanja. U sljedećim potpoglavljima opisat će se sve vrste sportskih natjecanja u koje je uključen i stolni tenis: Olimpijske igre, svjetska i europska prvenstva, ITTF Pro –Tour, World Tour te domicilna natjecanja. Posebna pažnja posvetit će se sportskim kampovima i organizacijom stolnoteniskih događanja za osobe s invaliditetom.

3.1.1. Olimpijske igre

Od 1988. godine i ljetnih Olimpijskih igara u južnokorejskom gradu Seolu stolni tenis postaje sastavni dio olimpijskih sportova. U početku su postojale samo pojedinačne i momčadske kategorije za muškarce i žene, a željom podizanja popularnosti i gledanosti samog sporta postupno su se dodavale i druge kategorije, poput mješovitih parova i parova općenito [7].

Sportaši iz Kine dominiraju na Olimpijskim igrama, osvojivši sveukupno četrdeset sedam odličja od kojih su dvadeset četiri zlatna. Hrvatski stolnotenisači nastupili su do sada na svim Olimpijskim igrama te ostvarili zapažene rezultate [8].

3.1.2. Svjetska i europska prvenstva

Nakon niza neslužbenih natjecanja na početku dvadesetog stoljeća, prvo, od međunarodne stolnoteniske organizacije, priznato Svjetsko prvenstvo održano je 1957. godine u švedskom gradu Stockholmu. Do 1999. godine Svjetska prvenstva održavala su se istovremeno u pojedinačnoj i reprezentativnoj konkurenciji. Naredne godine po prvi puta se održalo Svjetsko prvenstvo odvojeno za muškarce i žene, dok se je 2001. godine zadnji puta održalo pojedinačno i ekipno prvenstvo. Od tada, naizmjenično, svake godine se održavaju pojedinačna i ekipna Svjetska prvenstva. U prvim godinama natjecanja najdominantniji bili su mađarski stolnotenisači, osvojivši prvenstvo dvanaest puta. Od 1960. godine, pa sve do danas, Svjetskim prvenstvima dominiraju isključivo azijski stolnotenisači, prvenstveno stolnotenisači iz Kine. 2007. godine Svjetsko prvenstvo održalo se u Zagrebu, gdje je nastupio velik broj inozemnih i domaćih natjecatelja [9].

Za razliku od Svjetskih prvenstava, Europska prvenstva održavaju se svake dvije godine, dok se od 2008. godine prvenstva starog kontinenta održavaju svake godine. Prvo Europsko prvenstvo održano je 1958. godine u Budimpešti. Hrvatska je dva puta ugostila najbolje stolnotenisače Europe (1960. i 2002. godine u Zagrebu).

3.1.3. Natjecanje ITTF Pro-Tour, World Tour

U 1996. godini krovna organizacija Svjetskog stolnog tenisa (ITTF) osmislila je novo natjecanje nazvano ITTF Pro-Tour. To je međunarodno natjecanje osmišljeno za najbolje stolnotenisače, koje se petnaest godina održavalo diljem Europe i svijeta. U

2012. godini, petnaest godina nakon osnutka natjecanja nastaje nova, poboljšana inačica istog natjecanja nazvana ITTF World Tour. Sponzoriran od kineskog proizvođača automobila GAC-a natjecanje je kao nagradni fond imalo 2,5 milijuna dolara i bonus od milijun dolara za najuspješnijeg stolnotenisača na kraju sezone, što je rekordan iznos nagrade u povijesti stolnog tenisa. Natjecanje je organizirano na način da se na svakom turniru osvajaju bodovi koji najuspješnije vode na završni turnir, u kojemu se bore za spomenuti bonus.

I u Hrvatskoj se održava natjecanje iz ITTF World Tour serije natjecanja pod imenom Zagreb Open. To je međunarodno seniorsko prvenstvo Hrvatske koje traje četiri dana i okuplja oko 215 natjecatelja iz 35 zemalja.

3.1.4. Domicilna natjecanja

Kako u svijetu, tako se i u Hrvatskoj organiziraju brojna natjecanja za profesionalne i amaterske stolnotenisače. Glavna natjecanja su Prvenstvo Hrvatske, natjecanja iz Masters serije i Top 12 turniri na kojima se okuplja dvanaest najbolje rangiranih pojedinaca. Uz spomenuta natjecanja organiziraju se i memorijalna natjecanja, koja se najčešće održavaju u čast ljudi koji su svojim radom doprinijeli ugledu hrvatskog stolnog tenisa. Što se tiče amaterskog dijela sporta, u Zagrebu se već dugi niz godina odigrava SOKAZ liga, koja okuplja veliki broj entuzijasta svih uzrasta.

Memorijalni turnir “Đuro Dubenik” jest međunarodno natjecanje koje se svake godine u ožujku održava u Dugom Selu. U trajanju od dva dana, natjecanje okuplja oko 440 natjecatelja iz 6 zemalja. Igra se u osam konkurencija.

“Zagiping” je jedno od najpopularnijih i najpoznatijih međunarodnih natjecanja u Europi za mlađe uzraste. U svojoj 60 godina dugoj tradiciji, Zagiping je bio “odskočna” daska za brojne stolnotenisače koji su svojim sportskim uspjesima utjecali na promicanje ovog sporta. Svake godine u svibnju okuplja se oko 920 natjecatelja iz preko 20 zemalja. Natjecanje traje tri dana i održava se u šesnaest kategorija. Zbog velikog broja natjecatelja, natjecanje uvelike doprinosi razvoju turizma Grada Zagreba [10].

3.1.5. Stolnoteniski kampovi

Sportski kampovi su mjesta u kojima se okuplja veliki broj djece mlađih uzrasta. U kampovima djeca, uz nadzor stručnog osoblja, uče vještine sportova, kako se pravilno hraniti te služe boljem upoznavanju djece međusobno.

Stolnoteniski kampovi već dugi niz godina obogaćuju turističke ponude brojnih gradova diljem jadranske obale. Uz pristupačne cijene, djeci se pruža adekvatan smještaj te se ona uz pomoć visokokvalificiranih stručnjaka, uz igru i zabavu, upoznaju s vještinama stolnog tenisa. Diljem Hrvatske održava se i niz profesionalnih kampova, pod pokroviteljstvom HSTS-a i brojnih stranih saveza. Tim kampovima mogu pristupiti isključivo licencirani igrači te im se na taj način pruža prilika za odlazak na sportsko usavršavanje u druge kampove diljem Europe te se omogućuje nastavak karijere u nekim od svjetski poznatih klubova.

Dva najpriznatija stolnoteniska kampa unutar Hrvatske održavaju se u Malinskoj na Krku i Osijeku. U kampu u Malinskoj tijekom uskršnjih praznika svake godine organizira se kamp u trajanju od sedam dana. Kamp je pod pokroviteljstvom HSTS-a i STK-a Malinska-Dubašnica. U kampu sudjeluje oko šezdesetak sudionika iz sedam zemalja. Za razliku od trening kampa u Malinskoj, u Osijeku traje tri dana te okuplja moćnu međunarodnu ekipu igrača i trenera. Cilj ovoga kampa je razmjena iskustava između trenera. Unutar kampa održan je i seminar pod vodstvom prof. Renata Čengića [11, 12].

3.1.6. Natjecanja za osobe s invaliditetom

Stolni tenis je također sport pogodan i za osobe s invaliditetom. Pravila za stolni tenis su prilagođena za osobe s različitim stupnjevima invaliditeta. Sportaši sa tjelesnim oštećenjima dijele se unutar jedanaest kategorija. Kategorije od 1-5 su predviđene za sportaše u kolicima, dok su od 6-10 za osobe sa oštećenjima koji su sposobni samostalno ili uz pomoć pomagala stajati. Posljednja kategorija predviđena je za osobe sa intelektualnim oštećenjima.

Osobe s invaliditetom također se natječu u brojnim natjecanjima pod organizacijom Mađunarodne federacije stolnotenisača sa invaliditetom (IPTTC). Stolni tenis je sastavni dio Paraolimpijskih igara od 1960. godine i prvih Paraolimpijskih igara u Rimu. U Hrvatskoj već osam godina djeluje i Hrvatski stolnoteniski savez osoba s

invaliditetom (HSTSI) te se pod njegovim pokroviteljstvom održavaju brojna domaća i međunarodna natjecanja. 2013. godine najbolja Hrvatska paraolimpijka Sandra Paović ostvarila je najbolji rezultat u povijesti Saveza, osvojivši zlatno odličje na Europskom prvenstvu u Italiji [13].

3.2. Sustav stolnoteniskih natjecanja

Zbog velikog broja natjecatelja i različitih uzrasta i mogućnosti, javlja se potreba da se stolnoteniska natjecanja podijele u različite kategorije kako bi natjecanja bila zanimljivija, dinamična i pravednija.

3.2.1. Kategorije u stolnom tenisu

Kategorije u stolnom tenisu podijeljene su po dobi igrača te se dijele na najmlađe kadete i najmlađe kadetkinje (odnosi se na sve koji nisu još navršili jedanaest godina), mladi kadeti i mlade kadetkinje (do trinaest godina), kadeti i kadetkinje (do petnaest godina), juniori i juniorke (do osamnaest godina), mlađi seniori i mlade seniorke (do dvadeset jedne godine), posebna skupina su veterani i veteranke (od četrdesete godine) .

3.2.2. Discipline u stolnom tenisu

U stolnom tenisu poznate su tri discipline. Pojedinačno natjecanje (u muškoj i ženskoj konkurenciji) igraju se na tri ili četiri dobivena seta, broj setova određuju propozicije turnira. Natjecanja u parovima (muški parovi, ženski parovi i mješoviti parovi) u pravilu igraju se na tri dobivena seta. Momčadska natjecanja (muške i ženske momčadi) igraju se na tri dobivena seta, konačni broj mečeva propisan je u propozicijama [14].

3.2.3. Ždrijeb u stolnom tenisu

Ždrijeb natjecanja radi se za 16, 32, 64 ili 128 natjecatelja. Nositelji se određuju prema rang listi ili rezultatima iz kvalifikacija. Na turnirima postoje tri sustava natjecanja, a to su knock out sustav, knock out sustav s pretkolom i dvostruki knock out sustav [15, 16].

4. PRIRODNA I GEOGRAFSKA OBILJEŽJA HRVATSKE

Republika Hrvatska obuhvaća površinu od 56 598 km², gdje živi oko 4,6 milijuna stanovnika ili oko 82 stanovnika po kvadratnom kilometru. Posebno je velika gustoća i koncentracija stanovništva oko glavnih regionalnih centara.

Prirodna obilježja nekog prostora (reljef, klima, vode, vrste tla, biljni i životinjski svijet) ne samo da su jedan od najvažnijih faktora svekolikoga gospodarskog razvoja, već i temelj svih regionalizacija i nezaobilazna osnova prostornog i razvojnog planiranja neke manje prostorne jedinice ili države u cjelini.

Hrvatska po sastavu, bogatstvu i atraktivnosti prirodnih resursa premašuje mnoge ekonomske turističke zemlje, ti resursi prostorno raspoređeni u tri bitno različite turističko-geografske regije, a istodobno se veoma razlikuju po svom izgledu, karakteristikama i svojstvima [17].

U Tablici 1. vidljiva je podjela Hrvatske na geografske makroregije: Jadransku turističku makroregiju, Gorsko-planinsku turističku makroregiju i Panonsko-peripanonska turistička markoregija.

Tablica 1. Geografske turističke makroregije Republike Hrvatske

Jadranska turistička makroregija (mediteranska ili primorska)	Obuhvaća površinu od 17 850 km² ili 31,6% ukupne površine Hrvatske na kojoj živi oko 1,46 milijuna stanovnika ili oko 30,6% ukupnog stanovništva Hrvatske.
Gorsko-planinska turistička makroregija	Obuhvaća 7 913 km² ili oko 14% ukupne površine Hrvatske s oko 144 000 stanovnika ili oko 3% ukupnog stanovništva Hrvatske.
Panonsko-peripanonska turistička markoregija	Ima površinu od 30 776 km² ili 54,4 % teritorija Hrvatske in a kojoj živi oko 3,17 milijuna stanovnika ili 66,4% ukupnog stanovništva Hrvatske.

Izvor: Bartoluci, M. i Čavlek, N.: Turizam i sport – razvojni aspekti, Školska knjiga, Zagreb, 2007., str. 81.

4.0.1. Jadranska turistička makroregija

Jadranska makroregija dijeli se na tri regionalna dijela, a to su Istra, Kvarner i Dalmacija zajedno sa Dubrovačkim primorjem. Ta je makroregija poznata po brojnim otocima, moru, nacionalnim parkovima i brojnim drugim prirodnim znamenitostima. Zbog spomenutih bogatstava ona čini oko 75% ukupnoga turističkog prometa Hrvatske. Kako su današnji turisti uz prirodne znamenitosti orijentirani i na aktivno provođenje odmora, Jadranska makroregija pruža izvanredne uvjete za rekreaciju turista. Gledano u cjelini, na temelju prirodnih karakteristina na prostoru Jadrana posebno su dobri uvjeti za plivačke aktivnosti, jedrenje, vaterpolo i ronjenje, a u zimskim mjesecima za razvoj zdravstvenog turizma uz specifične oblike sportsko-rekreacijskih aktivnosti u zatvorenim prostorima poput malog nogometa, rukometa, košarke, stolnog tenisa i mnogih drugih sličnih sportova [18].

4.0.2. Gorsko-planinska turistička makroregija

Iako najmanja, Gorska makroregija uvelike pridonosi razvoju turizma u Hrvatskoj. Svojim prirodnim bogatstvima i velikim brojem nacionalnih parkova, parkova prirode te mnogih rezervata sve više postaje privlačna turistima. Zbog svoje očuvanosti, čistog zraka i relativno dobre povezanosti sa većim prometnim središtima, ova makroregija je mjesto brojnih lječilišta i planinarskih domova.

Analizom prirodnih resursa i ocjenom njihovih svojstava možemo zaključiti da Lika i Gorski kotar posjeduju resurse visokog stupnja atraktivnosti koji mogu privući značajan segment domaće pa i inozemne turističke potražnje, a posebno posjetitelje zainteresirane za lovni, ribolovni te zdravstveni turizam, posjetitelje koji preferiraju zimske sportove (skijanje), planinarenje, šetnje, razgledavanje špilja, ponora, dolina ili nacionalnog parka Risnjak i botaničkog rezervata planine Klek te posjetitelje u ljetnim mjesecima zainteresiranima za kupanje, veslanje ili rafting na rijekama ili jezerima [19].

4.0.3. Panonsko-peripanonska turistička makroregija

Panonsko-peripanonska turistička makroregija pretežno je ravničarski prostor s malim brojem planinskih masiva, ali velikim brojem rijeka i manjih jezera te s velikim površinama hrastovih i drugih šuma. Iako nema bogate turističke resurse ovaj prostor, zbog blizine velikih gradova, igra značajnu ulogu u razvoju turizma, posebice

sportskog. Zbog izvrsne prometne povezanosti koninentalnim dijelom Hrvatske prolazi veliki broj stranih turista koji nerijetko ostaju u brojnim lječilištima, resortima i na seoskim imanjima. Postojeći prirodni turistički resursi i obilježja prirodne sredine pružaju izvanredne uvjete za sportsko-rekreacijske aktivnosti.

Suvremeni način života odredio je sport i rekreaciju kao vrlo važan dio turističke ponude i bez sumnje je jedan od najvažnijih čimbenika pri donošenju odluke o izboru destinacije. Hrvatska posjeduje niz specifičnih turističkih resursa koji omogućuju razvoj mnogobrojnih vrsta i oblika sportskog turizma [20].

4.1. Prometna povezanost Hrvatske

Prometna povezanost podrazumijeva postojanje svih vidova prijevoza i prometne infrastrukture s ciljem fizičkog povezivanja sa širim kontinentalnim i transkontinentalnim mrežama. Hrvatska ima izuzetno povoljan geoprometni položaj. Preko teritorija Hrvatske prolazi nekoliko paneuropskih prometnih koridora. Prve moderne ceste izgrađene su već u 18. stoljeću iz kontinentalnog dijela prema sjevernom Jadranu. Cestovni promet u Hrvatskoj jest najrazvijeniji oblik kopnenog prometa kojim se prevozi najviše putnika i robe. Postojeća mreža autocesta dobro je razvijena i omogućuje dobru povezanost unutar zemlje. Uz cestovni promet u Hrvatskoj razvija se i zračni promet. Hrvatska ima sedam međunarodnih zračnih luka koje svake godine bilježe porast broja putnika i letova u mnoge zemlje Europe i svijeta. Željeznički i brodski promet također bilježe napretke i na taj način pridonose razvoju turizma [21].

U Tablici 2. vidljiva je podjela i duljina prometne mreže na kopnu i to: autoceste, državne i županijske ceste te lokalne ceste, odnosno željezničke pruge.

Tablica 2. Cestovna i željeznička infrastruktura Republike Hrvatske

	Autoceste	Državne ceste	Županijske ceste	Lokalne ceste	Ukupno ceste	željeznička pruga
2005.	792	6.725	10.544	10.375	28.436	984
2006.	877	6.882	10.544	10.375	28.788	980
2007.	959	7.160	10.544	10.375	29.038	980
2008.	1.043	6.966	10.904	10.375	29.248	985
2009.	1.097	6.960	10.939	10.347	29.343	985

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska u brojkama 2010., str. 20.

Tablica 3. Dolasci turista u Republiku Hrvatsku od 2001. do 2005.

Dolasci	2001.	2002.	Indeks	2003.	Indeks	2004.	Indeks	2005.	Indeks
Ukupno	7.859.757	8.320.203	106	8.877.978	107	9.412.176	106	9.995.070	106
Domaći	315.540	1.375.858	105	1.469.388	107	1.500.402	102	1.528.184	102
Strani	6.544.217	3.944.345	106	7.408.590	107	7.911.874	107	8.466.886	107

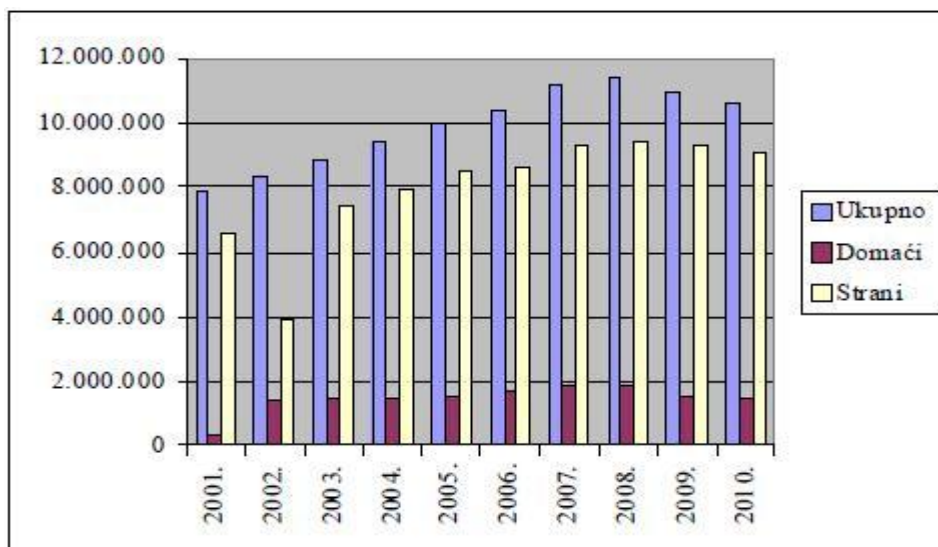
Izvor: Kumulativni podaci, od 2001. do 2010. godine, Državni zavod za statistiku, 2002.-2011.

Tablica 4. Dolasci turista u Republiku Hrvatsku od 2006. do 2010.

Dolasci	2006.	Indeks	2007.	Indeks	2008.	Indeks	2009.	Indeks	2010.	Indeks
Ukupno	10.384.921	104	11.162.406	107	11.360.907	101	10.934.474	97	10.604.116	97
Domaći	1.726.045	113	1.855.715	108	1.845.702	99	1.559.652	87	1.493.374	93
Strani	8.656.876	102	9.306.691	107	9.415.105	101	9.334.822	99	9.110.742	98

Izvor: Kumulativni podaci, od 2001. do 2010. godine, Državni zavod za statistiku, 2002.-2011.

Iz podataka, poglavito važnih indeksa u tablicama 3. i 4. vidljivo je da na putovanja i dolazak turista imaju odraz opće ekonomsko stanje u svijetu. Emitivna tržišta koja tradicionalno gravitiraju turizmu u Hrvatskoj pod utjecajima ovih okolnosti imala su odraz i na manju turističku potrošnju te manje ostvarenih turističkih dolazaka u promatranom razdoblju (Slika 1).

Slika 1. Dolasci turista u Hrvatsku od 2001. do 2010.

Izvor: Turizam, kumulativni podaci za razdoblje od 2001. do 2010. godine, Državni zavod za statistiku.

5. STOLNI TENIS KAO DIO TURISTIČKE PONUDE HRVATSKE

Stolni tenis idealan je sport za upotpunjavanje turističke ponude Hrvatske. Sportska oprema sama po sebi ne zauzima mnogo prostora, zato je taj sport idealan za hotele, koji svojim gostima žele pružiti kvalitetnu sportsku aktivnost i na taj način upotpuniti njihovo slobodno vrijeme.

5.1. Sportski turizam

Sportski turizam podrazumijeva putovanje za vrijeme odmora s ciljem bavljenja sportom, putovanje u destinacije kako bi se promatrao sportski događaj te putovanje s ciljem posjeta sportskim atrakcijama. Sportski se turizam pojavljuje u različitim oblicima i to: natjecateljski-sportski turizam te zimski i ljetni sportsko-rekreacijski turizam. Kod sportsko-rekreacijskog turizma kao osnovni motiv pojavljuje se sudjelovanje turista u rekreacijskim aktivnostima. Ovaj specifični oblik turizma pokazuje izuzetno povoljne rezultate na turistički promet svake zemlje iz razloga što produljuje turističku sezonu, povećava izvanpansionsku potrošnju te unapređuje raznolikosti i kvalitete turističke ponude. Iako se Republika Hrvatska može pohvaliti izvanrednim sportskim dostignućima, sportski turizam ipak nije razvijen do

zadovoljavajućih razmjera. Dio krivnje zasigurno snosi i činjenica da je nakon rata za neovisnost, već postojeća infrastruktura bila djelomično ili u potpunosti devastirana. Problem se između ostaloga krije i u sustavnom izbjegavanju ulaganja u izgradnju objekata te poboljšavanje infrastrukture koja bi turistima mogla donijeti potrebne uvjete za rekreaciju [22].

Tablica 5. Faktori razvoja turizma, sporta i rekreacije.

FAKTORI RAZVOJA TURIZMA	FAKTORI RAZVOJA SPORTA I REKREACIJE
I. FAKTORI TURISTIČKE POTRAŽNJE 1) Objektivni - standard - životna i radna okolina - slobodna sredstva - slobodno vrijeme 2) Subjektivni - racionalni i iracionalni faktori - moda - oponašanje - prestiž - vjera	I. FAKTORI POTRAŽNJE SPORTSKO-REKREACIJSKIH USLUGA - urbanizacija i industrijalizacija - dohodak stanovništva - slobodno vrijeme - subjektivni čimbenici (moda, oponašanje, navike, prestiž)
II. POSREDNIČKI FAKTORI - turoperatori - turističke agencije - društva i sustav turističkih zajednica	II. POSREDNIČKI FAKTORI - turističko-sportske organizacije - sportske organizacije
III. FAKTORI TURISTIČKE PONUDE 1) Atraktivni faktori – prirodni i društveni resursi 2) Komunikativni faktori – promet i ostala infrastruktura 3) Receptivni faktori – ugostiteljski i drugi receptivni faktori	III. FAKTORI SPORTSKO-REKREACIJSKE PONUDE - prirodni resursi - sportsko-rekreacijski objekti i sadržaji - sportsko-rekreacijski programi

Preuzeto: Bartoluci, M. i Čavlek, N.: Turizam i sport – razvojni aspekti, Školska knjiga, Zagreb, 2007., str. 86.

U Tablici 5. navedeni su faktori razvoja turizma su potražnja u turizmu i turistička ponuda. Potražnja je determinirana objektivnim činiteljima, kao što su standard, životna i radna okolina, slobodna sredstva i vrijeme. Subjektivni činitelji obuhvaćaju racionalne i iracionalne faktore, kao što su: moda, oponašanje, prestiž, vjera i slično. Posrednički faktori predodređeni su za razvoj i umreavanje turoperatora, turističkih agencija i društva u sustavu turističkih zajednica. Faktori turističke ponude čine: atraktivni, komunikativni i receptivni faktori.

Pregled faktora razvoja sporta i rekreacije, dobiva se isti niz činitelja koji čine potražnju, posredovanje ili ponudu.

5.2. Smještajni kapaciteti i infrastruktura

Hrvatska, kao pretežno turistička zemlja može se pohvaliti solidnim smještajnim kapacitetima, posebice diljem jadranske obale. U kontinentalnom dijelu Hrvatske, broj hotela nije tako velik, u usporedbi sa Dalmacijom i Istrom, zbog manjeg broja turista preko godine. Republika Hrvatska u 2011. godini raspolagala je s ukupno 935 tisuća kreveta, a prosječna popunjenost kapaciteta iznosila je 64,6 dana. Od ukupnog broja raspoloživih kapaciteta 48% otpada na privatni smještaj, 25% na kampove te svega 14% na hotele.

Kao zemlja koja ima tendenciju ka organiziranju velikih natjecanja broj hotela je premali i na tom planu su potrebna ulaganja. Postojanje kvalitetne sportske infrastrukture svakako je jedan od osnovnih preduvjeta za jačanje interesa potencijalnih korisnika vezanih uz kvalitetu stvorenih uvjeta za zadovoljavanje njihovih potreba. Teška financijska situacija u kojoj se Hrvatska nalazi dugi niz godina, potaknuta financijskom krizom koja je uzrokovala to da su se investicije vezane uz razvoj sporta i sportskog turizma prekinule ili ostale napola obavljene. Uz nedostatak financijskih sredstava postoji i veliki nedostatak javnog interesa za ulaganje u sportsko-rekreacijske sadržaje, nedostatak zajedničkog interesa privatnih i javnih partnera o ulaganjima u razne projekte vezane uz sport. Uz financijske poteškoće sportski turizam trpio je gubitke zbog loših političkih poteza koji nisu na vrijeme prepoznali potencijale koje je ovaj vid turizma pružao. Uz sve navedene probleme, Republika Hrvatska se može podičiti sasvim dobrom infrastrukturom nastalom zbog održavanja Svjetskog rukometnog prvenstva 2009. godine kada je izrađeno sedam dvorana. Iako su uvjeti i infrastruktura kojom Republika Hrvatska raspolaže, kada se govori o sportovima, koji sa sobom donose izuzetno veliki broj pratitelja i poklonika vrlo skromna, za sportove poput stolnog tenisa, čija je popularizacija u Hrvatskoj tek u povojima, uvjeti su i više nego dostatni. Gotovo svi veći gradovi raspolažu izvrsnim sportskim objektima koji mogu pretrpjeti organizaciju većeg natjecanja, što se je već nekoliko puta u povijesti i dogodilo [23].

Grafikon 1. prikazuje strukturu smještajnih kapaciteta u Hrvatskoj koju čine najvećim dijelom privatne smještajne jedinice, zatim kampovi, hoteli, manjim postotkom turistička naselja i apartmanski smještaj te ostali smještajni kapaciteti.

Grafikon 1. Struktura smještajnih kapaciteta u Hrvatskoj.

Izvor: Institut za turizam, Hrvatski turizam u brojkama, broj 2/2008

5.3. Organizacija velikih natjecanja

Hrvatska se može pohvaliti organizacijom dvaju europskih prvenstava, Svjetskim prvenstvom u stolnom tenisu te brojnim međunarodnim turnirima. Sva natjecanja održala su se u glavnom gradu Hrvatske, Zagrebu, u višenamjenskoj sportskoj dvorani Dom sportova koja raspolaže sa oko 5000 sjedišta na fiksnim tribinama.

Svjetsko stolnotenisko prvenstvo održalo se je 21.-27. svibnja 2007. godine. Veliki broj natjecatelja i poklonika ovog sporta predstavljao je pravi izazov za organizatore natjecanja, ali i za sam grad Zagreb. Natjecanje je prošlo bez ikakvih problema, a grad Zagreb dobio je veliko priznanje od ITTF-a.

Od većih međunarodnih turnira zanimljivo je i spomenuti Europsko prvenstvo u stolnom tenisu za veterane, održanom 15.-20. lipnja 2009. godine u Poreču. Natjecanje je okupilo oko dvije tisuće natjecatelja starijih od 40 godina iz cijele Europe. Logistički

iznimno zahtjevna organizacija opet je uspješno odrađena te je značajno utjecala na ugled hrvatskog sporta te je prikazala grad Poreč i cijelu istarsku regiju u najboljem svjetlu. Natjecanje u Poreču pridonjelo je i rješavanju problema centralizacije hrvatskog sporta, pokazavši na najbolji način kako su velika natjecanja za organizaciju, moguća i izvan glavnoga grada.

U Hrvatskoj se održava i niz turnira za amatere svih uzrasta. Na takvim natjecanjima se okuplja oko 200 natjecatelja iz Hrvatske te s prostora bivše Jugoslavije. Natjecanja su sportsko-zabavnog karaktera te služe promicanju popularizacije stolnog tenisa, zdravog života te za razmjenu iskustva i dobru zabavu.

5.3.1. Uloga medija na velikim sportskim natjecanjima

U svijetu je sport prepoznat kao vrlo efikasna i efektivna promocija odredišta i zemlje te drugih značajnih činjenica o domaćinu sportske manifestacije. U tom kontekstu mediji imaju značajnu ulogu. Informacije se prenose do publike koja fizički nije prisutna u trenutku odvijanja manifestacije, no putem televizijskog programa, interneta, radija, dnevnih novina ili sportskih časopisa informacije bivaju dostupne velikom broju poklonika.

Zemlje se obično natječu oko dobivanja statusa domaćina prilikom ugošćavanja velikih sportskih natjecanja. To su događaji koji okupljaju sportaše i njihove vjerne pratioce kontinentalnog i svjetskog razmjera [24].

5.4. Rekreacija u stolnom tenisu

Naglim razvojem stolnog tenisa, sve je više ljudi odlučilo naučiti vještine ovog sporta. Povećanjem broja amaterskih poklonika, u Hrvatskoj se javlja potreba za organizacijom amaterske lige u kojoj će amaterske ekipe moći odmjeriti snage i boriti se za ulazak u napredniju ligu. Prva takva liga u Hrvatskoj je SOKAZ, udruga stolnotenisača rekreativaca grada Zagreba, koja već dugi niz godina okuplja preko nekoliko stotina igrača i igračica s područja grada Zagreba i njegove okolice. Organizacija SOKAZ, također organizira i natjecanja za amatere iz cijele Hrvatske. Uz zagrebačku stolnotenisku ligu, svoje lige imaju i grad Varaždin (Vž-pong), Krapina, Šibenik i ostali veći gradovi. Razvojem društvenih mreža, informacije o natjecanjima i

kampovima sve su dostupnije ljudima željnim rekreacije, tako da se pretpostavlja da će u budućnosti broj natjecatelja rasti.

Prema istraživanjima svjetskih zdravstvenih organizacija, stolni tenis se ubraja među najzdravije sportove današnjice. Izdržljivost, snaga i spretnost potrebni su za odigravanje većine udaraca, utječu na to da se tijekom igranja stolnog tenisa aktivira većina mišića u ljudskom tijelu. Uz trening za cijelo tijelo (*full body training*) stolni tenis povećava moždanu aktivnost. Tijekom igre potiče se izlučivanje hormona koji utječu na održavanje vitalnosti mozga i moždanih funkcija. Studije pokazuju kako redoviti treninzi pospješuju cirkulaciju u tijelu što pomaže mozgu da "popravlja" oštećene stanice te se stolni tenis preporuča ljudima koji su preboljeli moždani udar. Vodeći svjetski stručnjaci preporučuju stolni tenis djeci iz razloga što izvrsno razvija motoričke sposobnosti i pospješuje koordinaciju između mozga i ekstremiteta (*brain-extremity coordination*). Stolni tenis pomaže oboljelima od autizma, disleksije i osobama s povećanom hiperaktivnosti i deficit pažnje (*ADHD*). Koristi se kao svojevrsna terapija za djecu s raznim mentalnim poteškoćama i nailazi na odobravanja mnogih svjetskih stručnjaka koji tvrde da stolni tenis potiče gotovo sve moždane funkcije na rad te na taj način poboljšava socijalne i motoričke vještine oboljelih. Studija bolnice za neurologiju u Japanu pokazala je da ljudi sa raznim oštećenjima mozga nakon igranja stolnog tenisa pokazuju znatno bolje rezultate. Također dokazano je da se u osoba starije životne dobi znatno poboljšavaju funkcije prednjeg čeonog režnja koji donosi odluke, rješava probleme i kontrolira pokrete. U Los Angelesu postoji stolnoteniski centar koji u svojem programu nudi igranje stolnog tenisa osobama oboljelima od Alzheimerove bolesti gdje, uz pomoć jednostavnih vježbi s lopticom, pacijenti mogu jačati moždane funkcije. Rezultati su zadovoljavajući i kod oboljelih se pokazuju znatno bolji rezultati u pamćenju nego prije. Uzimajući u obzir benefite stolnog tenisa i njegov utjecaj na zdravlje čovjeka, stolni tenis nalazi se u ponudama brojnih lječilišta, toplica i raznih resorta. Promjenama prioriteta koje moderan turist traži, hoteli diljem Hrvatske bili su primorani tražiti nova rješenja u obogaćivanju svoje ponude. Zbog svoje jednostavnosti i cjenovne pristupačnosti, stolni tenis se brzo nameće kao jedan od najzapaženijih sportova za rekreaciju turista [25, 26].

Tablica 6. Sportski i sportsko-rekreacijski objekti na području Istre

	SADRŽAJI	BROJ TERENA
1.	Teniski tereni	400
2.	Stolovi za stolni tenis	309
3.	Boćarski tereni	78
4.	Tereni za nogomet	49
5.	Igrališta za mini golf	48
6.	Tereni za košarku	29
7.	Tereni za odbojku na pijesku	26
8.	Tereni za mali nogomet	20
9.	Tereni za odbojku	19
10.	Tereni za rukomet	19
11.	Polivalentni stadioni i igrališta	16
12.	Otvoreni bazeni	8
13.	Zatvoreni bazeni	7
14.	Bazeni s morskom vodom - natkriveni	6
15.	Bazeni s morskom vodom - otkriveni	7
16.	Fitnes centri	10

Izvor: Brošura "Istra-sport" 2007. godina.

Iz Tablice 6. jasno je vidljivo kako u sportsko-rekreacijskoj ponudi Istre prevladavaju tenis i stolni tenis. Ovaj sport pruža izvrsne uvjete ka razvijanju sportskog turizma, koji bi mogao parirati ljetnom turizmu te na taj način nadopuniti državni proračun. Za uspjeh su potrebna ulaganja kao što je gradnja regionalnih centara gdje će se podučavati stolni tenis, organiziranje susreta amatera iz cijelog svijeta, potpora medija i rad na jačanju infrastrukture i bolje prometne povezanosti.

5.5. Razvoj slabijih dijelova Hrvatske

Problem centralizacije jedan je od vodećih problema s kojima se Republika Hrvatska mora nositi. Upravo zato, mnogi dijelovi zemlje već godinama gospodarski stagniraju. Taj problem vidljiv je i u turizmu, posebice kada je riječ o kontinentalnom dijelu Hrvatske. Rješenje se nazire u brojnim ulaganjima u mala mjesta, izgradnjom zabavnih sadržaja, poboljšanjem postojeće infrastrukture, povezivanjem sa većim centrima kojima ta mjesta garantiraju izgradnjom smještajnih objekata i boljim marketingom koji bi slabije razvijene dijelove Hrvatske predstavio turistima i apostrofirao njihove prednosti u odnosu na druge gradove. Takva mjesta, najčešće se mogu podičiti svježim i

čistim zrakom, lijepim šumama i čistom i netaknutom prirodom te iz tih razloga mogu predstavljati “mamac” za turiste željne mira i rekreacije. Eventualnom izgradnjom sportskih objekata, mogu se privući i sportski klubovi koji će se tamo pripremati za naporne klupske sezone i natjecanja.

Istra i Kvarner već dugi niz godina ugošćuju poznate stolnoteniske klubove iz cijele Europe, koji se tamo pripremaju zajedno sa domaćim stolnoteniskim kolektivima.

6. ISTRAŽIVANJE O STOLNOM TENISU U TURISTIČKOJ PONUDI HRVATSKE

6.1. Uvod u istraživanje

S obzirom da raste potražnja za aktivnim odmorom, provedeno je istraživanje vezano uz stolni tenis u turističkoj ponudi RH.

Osnovna svrha istraživanja bila je pronaći odgovor tko su i koji je omjer konzumenata aktivnog odmora, te kako je stolni tenis pozicioniran kod potencijalnih turističkih potrošača. U tu svrhu provedeno je opisno istraživanje (na „stratificiranom uzorku“ putem telefonskog ispitivanja) kako bi se došlo do kvantificiranih rezultata. Istraživanjem se došlo do zaključaka o važnosti medija i obrazovnog sustava, koji utječu na bavljenje određenim sportom, pa tako i stolnim tenisom. Podaci pokazuju kako se većina ispitanika bavi sportom, ali su malo ili nikako upoznati sa „svijetom“ stolnog tenisa.

Opisnim istraživanjem detektirane su osobine ispitanika (obrazovanje, zanimanje, mjesto stanovanja, prihodi), a svrha tog istraživanja je stvaranje profila prosječnog turističkog potrošača u sportskoj sferi.

6.2. Metodologija istraživanja

Opisno istraživanje na namjernom „kvotnom uzorku“ od 36 ispitanika odabranih na način kako je istraživač odredio (12 ispitanika Krapinsko-zagorska, 12 Međimurska i 12 Zagrebačka županija) putem telefonskog ispitivanja. Značajke ispitanika određene su od strane anketara, na temelju mjesta stanovanja. Stoga uzorak nije reprezentativan za cijelu populaciju potencijalnih turističkih potrošača. Oblik komuniciranja je bio osoban, na način da je anketar postavljao pitanja i upisivao odgovore koje su ispitanici dali. Prilikom istraživanja ciljevi istraživanja bili su poznati ispitanicima. Istraživanje je bilo provedeno jednokratno sa određenom svrhom, kako bi se došlo do kvantificiranih rezultata o tome kako je stolni tenis pozicioniran kod segmenta potencijalnih turističkih potrošača. Istraživanje je provedeno u kolovozu 2014. godine na osnovi 9 visoko strukturiranih pitanja, jedno polustrukturirano pitanje (ponuđeni odgovori sa mogućnošću dodatnih odgovora), jedno dihotomno pitanje, jedno pitanje „asocijacija na

riječ” i jedno otvoreno pitanje. Istraživanjem se došlo do rezultata važnosti pojedinih čimbenika koji utječu na potražnju za stolnim tenisom u turističkoj ponudi RH. Pitanja su podijeljena u dvije grupe. Prva grupa pitanja uključivala su pitanja o sportu i slobodnom vremenu (načinu provođenja slobodnog vremena, učestalost bavljenja sportom, stupanj informiranosti o stolnom tenisu putem medija, poznavanje sportaša u stolnom tenisu, praćenje stolnoteniskih natjecanja), a druga grupa pitanja obuhvaća socio-demografske podatke ispitanika. Prikupljeni su podaci statistički obrađeni uz pomoć Microsoft Excela. Podaci su obrađeni primjenom analize relativnih i apsolutnih frekvencija i prikazani su prikladnim grafikonima.

6.3. Rezultati istraživanja

Podaci izloženi u Tablici 7.. prikazuju demografske osobine ispitanika. Unutar odobranog uzorka 75% ispitanika su žene, a četvrtina, odnosno 25% su muškarci. Većina ispitanika su u razredu od 26 do 35 godina (69,4%). Svi ispitanici posjeduju neko obrazovanje i to najviše SSS (77,8%), dok 19,4% ima VSS ili VŠS. Samo jedan ispitanik ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. Zaposleno je oko polovice ispitanika (55,6%), a ostali su učenici, studenti ili umirovljenici. Nezaposleno je 5 ispitanika. 30,5% ispitanika ima mjesečni prihod od 2000 do 3500 kuna, velik dio (27,7%) nema nikakav prihod, što uvelike utječe na turističku potražnju.

Tablica 7. Demografske osobine ispitanika

ELEMENT	N	%
<i>SPOL</i>		
M	9	25
Ž	27	75
<i>DOB</i>		
15-25	3	8.3
26-35	25	69.4
36-50	5	13.9
51-65	2	5.5
više do 65	1	2.8
<i>STUPANJ OBRAZOVANJA</i>		
Bez škole	0	0
Osnovna škola	1	2.7
SSS	28	77.8
VŠS/VSS	7	19.4
<i>RADNI STATUS</i>		
Zaposlen/a	20	55.6
Nezaposlen/a	5	13.9
Umirovljenik/ca	2	5.6
Učenik/Student	9	25
<i>OSOBNI MJESEČNI PRIHOD</i>		
Nemam mjesečni prihod	10	27.7
Do 2000 kn	2	5.6
2001-3500 kn	11	30.5
3501-5000 kn	6	16.7
5001-6500 kn	3	10
Više od 6500 kn	0	0
Ne želim odgovoriti	4	11.1
<i>Ukupno</i>	36	100

Izvor: Izrada autora

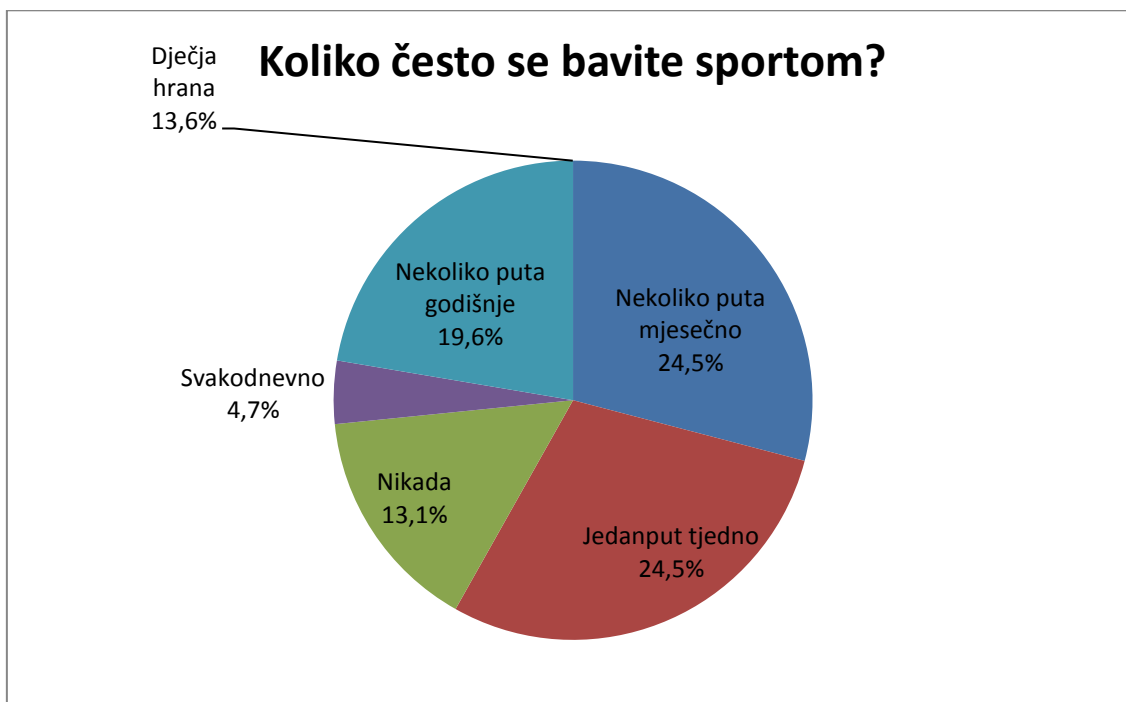
Iz rezultata istraživanja o načinu provođenja slobodnog vremena, prikazanih na Grafikonu 2. vidi se da najveći postotak ispitanika (29,2% i 24,6%) svoje slobodno vrijeme provodi aktivno, ili kod kuće ili u turističkoj destinaciji. Uočava se znatna razlika u odnosu na pasivno provođenje slobodnog vremena (14,1% pasivno provodi slobodno vrijeme kod kuće i 12% u turističkoj destinaciji). Ostatak ispitanika (11,4% i 8,7%) nisu točno definirali ni jedan od navedenih načina provođenja slobodnog vremena.

Grafikon 2. Način provođenja slobodnog vremena

Izvor: Izrada autora

Od ukupnoga broja ispitanika, skoro svi se bave sportom i to većinom nekoliko puta mjesečno i jedanput tjedno (49%), dok se 19,6% bavi nekoliko puta godišnje a 4,7% svakodnevno. Samo 13,1% ispitanika se nikada ne bavi sportom. Rezultati prikazani slikom 3. upućuju nas na zaključak da je većina ispitanika (86,9%) sportski aktivna, bez obzira bave li se sportom učestalo ili povremeno, te da postoji veliki prostor za stolni tenis kao dio turističke ponude.

Grafikon 3. Učestalost bavljenja sportom

Izvor: Izrada autora

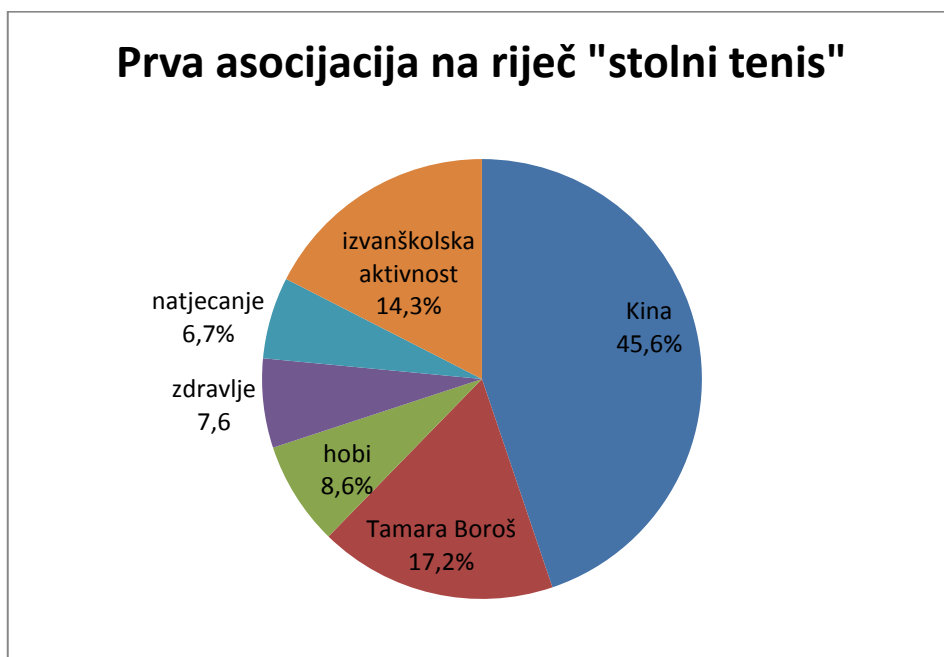
Na pitanje kojim se sportom bave u slobodno vrijeme, 33,2% navodi aerobic, a 13,4% nogomet, što je razumljivo jer su 75% ispitanika žene. Pod kategorijom „ostalo“ ispitanici su još naveli jogu i rolanje. Niti jedan ispitanik nije naveo da se u slobodno vrijeme bavi stolnim tenisom.

Kada se tražilo od ispitanika da rangiraju sportsku turističku ponudu ponuđenim odgovorima, 45,7% ispitanika je odgovorilo da je dobra, a 28,6% da zadovoljava. Niti jedan od ispitanika nije sportsku turističku ponudu ocijenio „odličnim“. Iz navedenog možemo uočiti nezadovoljstvo ponudom sporta u turizmu RH, te potrebu za poboljšanjem tog segmenta.

Grafikon 4. prikazuje najčešće asocijacije koje ispitanici imaju na riječ „stolni tenis“. Pitanje je otvorenog tipa kako bi se saznalo kako je stolni tenis pozicioniran kod ispitanika. Najveći broj sudionika (45,6%) navodi riječ „Kina“, a tek 17,2% sudionika navodi riječ „Tamara Boroš“ na temelju čega možemo zaključiti da većina ispitanika taj sport povezuje sa Kinom, a manjina s Hrvatskom. Zatim slijedi riječ „izvanškolska aktivnost“ (14,3%) te se analiziranjem odgovora utvrdilo da su svi ispitanici koji su dali

taj odgovor u razredu dobne starosti od 36-50 godina, pa možemo zaključiti da se stolni tenis ne nudi dovoljno u današnjem obrazovnom sustavu. 8,6% ispitanika povezuje stolni tenis sa hobiem, te su oni najoptimalniji segment koji bi se mogao zainteresirati za ovakvu vrstu turističke ponude. Najmanji dio ispitanika povezuje stolni tenis sa zdravljem (7,6%) i natjecanjem (6,7%) na temelju čega se uočava potreba za agresivnijim marketinškim akcijama vezanim uz stolni tenis u RH.

Grafikon 4. Prva asocijacija na riječ „stolni tenis“

Izvor: Izrada autora

Kada se od ispitanika tražilo da navedu što više stolnotenisača, svi ispitanici su dali odgovor „Tamara Boroš“, 78% ispitanika je dalo odgovor „Zoran Primorac“. 2 ispitanika su naveli Ma Lin. Niti jedan od ispitanika nije naveo više od tri stolnotenisača. Možemo zaključiti da stolni tenis nije dovoljno medijski popraćen, te da se mlađim generacijama u stolnom tenisu RH ne posvećuje dovoljno pažnje. S obzirom da su samo dva ispitanika navela jednog stranog stolnotenisača, potrebno je i više medijskog prostora za međunarodna natjecanja.

I samo mišljenje ispitanika o medijskoj popraćenosti stolnog tenisa, u skladu je s našim zaključcima. Na to pitanje 69,2% odgovara da je nedovoljno medijski popraćeno. Dok 16,7% ispitanika nema mišljenje o tome. 35,9% ispitanika prati olimpijska

stolnoteniska natjecanja. 16,7% prati europska i svjetska natjecanja u stolnom tenisu. Velik dio ispitanika (42,3%) ne prati natjecanja vezana uz stolni tenis. Niti jedan ispitanik ne prati nacionalna natjecanja u stolnom tenisu.

6.4. Ograničenja istraživanja

Istraživanje je vršeno na namjernom kvotnom uzorku, na način da je anketar odredio opseg uzorka (36) te su ispitanici podijeljeni u tri grupe prema mjestu stanovanja (12 ispitanika iz Krapinsko-zagorske županije, 12 ispitanika iz Zagrebačke županije i 12 ispitanika iz Međimurske županije). S obzirom da se radi o namjernom i malenom uzorku on nije reprezentativan za cijelu populaciju. Svi ispitanici su bili upoznati sa predmetom istraživanja i privatno poznaju anketara (Mirna Tomić), te postoji mogućnost o subjektivnosti odgovora. Radi potvrđivanja nalaza ovoga istraživanja valjalo bi provesti opsežnije istraživanje na većem uzorku.

6.5. Zaključci i prijedlozi za daljnja istraživanja

S obzirom da još nije provedeno istraživanje o stolnom tenisu kao dijelu turističke ponude Republike Hrvatske, kao uzor za istraživanje bila su slična istraživanja provedena u vezi sportskih aktivnosti u turističkoj ponudi RH. Uočene su sličnosti između istraživanja o stolnom tenisu i navedenih istraživanja, te možemo zaključiti da turistički potrošači postaju sve svjesniji koristi koje im pruža aktivni odmor.

Najveće prepreke su uočene u području medija, odnosno nedovoljnoj informiranosti o stolnom tenisu uopće, pa tako i unutar turističke ponude. Nedovoljna zainteresiranost se može pripisati i obrazovnom sustavu koji ne poklanja dovoljno pažnje takvoj vrsti sporta. To možemo zaključiti prema podatku da samo ispitanici u dobnom razredu 36-50 godina povezuju stolni tenis sa izvanškolskim aktivnostima. Dakle, niti jednog učenika ili studenta nije stolni tenis asocirao na izvanškolsku aktivnost. I sami ispitanici navode da stolni tenis kao sport nije dovoljno medijski popraćen te samo nekolicina prati takve vrste natjecanja.

Prijedlog autora je da se stolnim tenisom treba intezivnije početi baviti osobito u marketinškoj sferi te po uzoru na nogomet, popularizirati ovu vrstu sporta. Iako je

pohvalno da svi ispitanici poznaju legende hrvatskog stolnog tenisa, iskazuje se potreba za intenzivnijom popularizacijom mlađe generacije sportaša.

S obzirom da je istraživanje provedeno na malom broju ispitanika i namjernom uzorku koji nije reprezentativan za populaciju, preporuka autora je da se provede istraživanje na slučajnom stratificiranom uzorku, kako bi se dobile što realnije informacije o potencijalnom segmentu potrošača i samim time dokaz za potrebom uvrštavanja stolnog tenisa u turističku ponudu svih regija Hrvatske.

7. ZAKLJUČAK

Usprkos svim financijskim teškoćama, rezultati u sportskom turizmu su vidljivi. Turistička ponuda je sve kvalitetnija i veća, a samim time i ostvareni prihodi od turizma. Ipak, potrebna su daljnja ulaganja u razvoj kako bi broj turista svake godine bio sve veći te kako bi Hrvatska mogla parirati vodećim turističkim zemljama.

Stolni tenis, kao sport koji se je dosta dugo “probijao” među medijski primamljivijim sportovima, uspio je uvelike obogatiti ponudu kojom se sportsko-rekreativni turizam danas promiče. Korelacija između turizma i stolnog tenisa je izvrsna te može postati temelj budućim projektima na kojima će se bazirati razvoj sportskog turizma u Republici Hrvatskoj.

Svi pokazatelji ukazuju na činjenicu da je stolni tenis sport koji sasvim sigurno posjeduje potencijal za privlačenje velikog broja ljudi. Uz spomenute beneficije na ljudsko zdravlje, to je sport koji na najbolji način može promovirati zdravstveni turizam u Hrvatskoj te na taj način poboljšati cjelokupnu turističku ponudu. Kao zemlja sa bogatom stolnoteniskom tradicijom, velikim svjetskim uspjesima i vrlo dobro educiranim ljudima, Hrvatska zasigurno može parirati svim europskim turističkim velesilama. Za garantirani uspjeh potrebni su detaljni, kvalitetni planovi koji uključuju ulaganja u infrastrukturu, održavanje postojećih objekata, plan koji će omogućiti kvalitetan marketing i promicanje kvaliteta Hrvatske izvan njezinih granica, educiranje osoblja zaposlenih u turističkom sektoru te dodatan elan i zanos kako bi se turisti, koji su u Hrvatskoj odlučili provesti aktivan odmor, osjećali ugodno.

Provedeno istraživanje pokazuje kako je stolni tenis, usprkos globalnoj popularizaciji, još uvijek nedovoljno popularan u Hrvatskoj. Rješenje problema vidi se u povećanju medijske aktivnosti te boljim informiranjem djece u školama i bogatijom izvannastavnom ponudom. Također, preporučuju se dodatni napori u marketinškoj sferi, kako bi stolni tenis još više razvio.

8. LITERATURA

- [1] Ormai, L. (1981). Savremeni stolni tenis, GRO "1.maj", Čoka. Str. 7-15
- [2] Hrvatski stolnoteniski savez. Povijest saveza. <http://www.hsts.hr/povijest-saveza.html> (20.07.2014.)
- [3] Hrvatski stolnoteniski savez. Povijest saveza. <http://www.hsts.hr/povijest-saveza.html> (20.07.2014.)
- [4] Stolni tenis. U Wikipedia. http://hr.wikipedia.org/wiki/Stolni_tenis (20.07.2014.)
- [5] Ormai, L. (1981). Savremeni stolni tenis. Čoka, GRO "1.maj". Str. 7-15.
- [6] Kondrič, M. (2007). Stolni tenis: priručnik. Zagreb, Kustoš.
- [7] Stolni tenis. U Wikipedia. http://bs.wikipedia.org/wiki/Stolni_tenis (20.07.2014.)
- [8] Svjetski prvaci i prvakinje u stolnom tenisu. U Wikipedia. http://hr.wikipedia.org/wiki/Svjetski_prvaci_i_prvakinje_u_stolnom_tenisu (20.07.2014.)
- [9] Index.hr. Zagreb domaćin SP u stolnom tenisu 2007. <http://www.index.hr/sport/clanak/zagreb-domacin-sp-u-stolnom-tenisu-2007/189261.aspx> (22.07.2014)
- [10] Zagiping. <http://www.cirs.hr/stolni-tenis-60-zagiping-17-%E2%80%9319-svibnja-2013> (22.07.2014.)
- [11] U Osijeku održan vikend trening-kamp. <http://www.hsts.hr/vijesti/1263-u-osijeku-odrzan-vikend-trening-kamp.html> (20.7.2014.)
- [12] Zavreseno 2. prvenstvo jadranskih otoka Hrvatske. <http://www.hsts.hr/vijesti/1128-zavreseno-2-prvenstvo-jadranskih-otoka-hrvatske.html> (20.7.2014.)
- [13] Para table tennis. U Wikipedia. http://en.wikipedia.org/wiki/Para_table_tennis (22.07.2014.)
- [14] Kondrič, M.; Hudetz, R.; Furjan-Mandić, G. (2010). Osnove stolnoga tenisa. Stega tisak, Zagreb.
- [15] Kondrič, M.; Hudetz, R.; Furjan-Mandić, G. (2010). Osnove stolnoga tenisa. Stega tisak, Zagreb

- [16] Hrvatski stolnoteniski savez. Pozicije i ždrijebovi. <http://www.hsts.hr/propozicije-i-zdrijebovi.html> (22.07.2014.)
- [17] Bartoluci, M.; Čavlek, N. (2007). Turizam i sport – razvojni aspekti. Školska knjiga, Zagreb.
- [18] Bartoluci, M.; Čavlek, N. (2007). Turizam i sport – razvojni aspekti. Školska knjiga, Zagreb.
- [19] Bartoluci, M.; Čavlek, N. (2007). Turizam i sport – razvojni aspekti. Školska knjiga, Zagreb.
- [20] Bartoluci, M.; Čavlek, N. (2007). Turizam i sport – razvojni aspekti. Školska knjiga, Zagreb.
- [21]. Međuovisnost prometa i turizma u Hrvatskoj. <http://www.geografija.hr/clanci/1301/meduovisnost-prometa-i-turizma-u-hrvatskoj> (25.07.2014.)
- [22] Usp. I. Novan, (2006). Sportski marketing i industrija sporta. Maling, Zagreb.
- [23] Usp. M. Bartoluci i suradnici, (2004). Menadžment u sportu i turizmu. Kineziološki fakultet i Ekonomski fakultet, Zagreb.
- [24] Usp. I. Novan, (2006). Sportski marketing i industrija sporta. Maling, Zagreb.
- [25] Sportsko-rekreativni turizam. <http://www.savremenisport.com/Osnove-Sportsko-rekreativni-turizam.html> (25.07.2014.)
- [26] 8 benefits of table tennis. <http://www.tabletennistable101.com/8-benefits-of-table-tennis-good-for-the-body-the-mind-and-the-soul/> (25.07.2014.)

Dodatna literatura:

1. Bartoluci, M., Čavlek, N., *Turizam i sport*, Fakultet za fizičku kulturu, Ekonomski fakultet, Zagrebački velesajam, Zagreb, 1998.
2. Magaš, D., *Razvoj hrvatskog turizma: koncepcija dugoročnog razvoja*, Adamić, Rijeka, 2000.

Članci:

1. Andrijašević, M. Kvaliteta u sportskoj rekreaciji. *15. Ljetna škola kineziologije Republike Hrvatske*, 2006., str. 49., preuzet;
URL:http://www.hrks.hr/skole/19_ljetna_skola/89-Skoric.pdf.
2. Bartoluci, M. Unapređenje kvalitete sportsko-rekreacijskih sadržaja u hrvatskom turizmu, *15. ljetna škola kineziologije Republike Hrvatske*, 2006.,
URL: http://www.hrks.hr/skole/15_ljetna_skola/46.pdf.
3. Državni zavod za statistiku, *Statistički ljetopis 2009*
URL:http://www.hrks.hr/skole/15_ljetna_skola/7.pdf.
4. Hodak, Z., Hodak, M. Uloga menadžmenta u razvoju sportsko-rekreacijskih programa turizma, preuzeto: URL: <http://hrcak.srce.hr/file/83387>
5. Škorić, S. i Bartuloci, M. Značaj stručnjaka sportske rekreacije u turizmu. *19. ljetna škola kineziologije Republike Hrvatske*, 2010., str. 569.,

Internetske stranice :

1. Strategija razvoja turizma. <http://www.mint.hr/default.aspx?id=7973> (20.srpanj, 2104.)
2. Hrvatski turizam u brojkama.
http://www.iztsg.hr/hr/institut/projekti/informacije/hrvatski_turizam_u_brojkama (22.srpanj, 2014.)
3. Prometna infrastruktura. <http://www.mppi.hr/default.aspx?id=446> (20.srpanj, 2014.)

9. POPIS TABLICA

Tablica 1. Geografske turističke makroregije Republike Hrvatske	14
Tablica 2. Cestovna i željeznička infrastruktura Republike Hrvatske	17
Tablica 3. Dolasci turista u Republiku Hrvatsku od 2001. do 2005.	17
Tablica 4. Dolasci turista u Republiku Hrvatsku od 2006. do 2010.	17
Tablica 5. Faktori razvoja turizma, sporta i rekreacije.....	19
Tablica 6. Sportski i sportsko-rekreacijski objekti na području Istre.....	24
Tablica 7. Demografske osobine ispitanika	28

10. POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Struktura smještajnih kapaciteta u Hrvatskoj.	21
Grafikon 2. Način provođenja slobodnog vremena	29
Grafikon 3. Učestalost bavljenja sportom	30
Grafikon 4. Prva asocijacija na riječ „stolni tenis“	31

11. POPIS SLIKA

Slika 1. Dolasci turista u Hrvatsku od 2001. do 2010.....	18

12. PRILOZI

12.1. Prilog 1. Anketni listić

Međimursko veleučilište u Čakovcu

Hvala Vam što ste pristali sudjelovati u ovom istraživanju. Ova anketa je sastavljena kako bi se saznali potencijali turističkog tržišta u segmentu stolnog tenisa. Vaše odgovore ću bilježiti, a nakon što ih obradim, dobivene rezultate prikazat ću u Završnom radu.

Vrijeme potrebno za rješavanje ove ankete je oko 10 minuta. Anketa je anonimna, stoga Vas molimo da iskreno odgovorite na pitanja.

Slijedi nekoliko skupina pitanja.

Unaprijed se zahvaljujem na suradnji!

I Skupina pitanja – Pitanja o sportu

1. Kako provodite svoje slobodno vrijeme?
 - a) Pasivno odmaram kod kuće (ležim, gledam TV, družim se i sl.)
 - b) Aktivno odmaram kod kuće (bavim se sportom, hobijima i sl.)
 - c) Pasivno odmaram u turističkoj destinaciji (ležim, gledam TV, družim se i sl.)
 - d) Aktivno odmaram u turističkoj destinaciji (skijanje, plivanje i sl.)
 - e) Ništa do navedenoga
 - f) Sve do navedenoga
2. Koliko često se bavite sportom?
 - a) Svakodnevno
 - b) Jedanput tjedno
 - c) Nekoliko puta mjesečno
 - d) Nekoliko puta godišnje

- e) Nikada
3. Kojim se sportom bavite u slobodno vrijeme?
- a) Nogomet
 - b) Odbojka
 - c) Tenis
 - d) Stolni tenis
 - e) Košarka
 - f) Aerobic
 - g) Ostalo (navedite)_____
4. Što mislite kakva je sportska turistička ponuda u RH?
- a) Loša
 - b) Zadovoljava
 - c) Dobra
 - d) Vrlo dobra
 - e) Odlična
5. Prva asocijacija na riječ “stolni tenis”?_____
6. Navedite što više imena stolnotenisača!_____
7. Prema Vašem mišljenju koliko je stolni tenis zastupljen u medijima?
- a) Nedovoljno
 - b) Dovoljno
 - c) Previše
 - d) Nemam mišljenje o tome
8. Koja natjecanja vezana uz stolni tenis najčešće pratite?
- a) Sva natjecanja
 - b) Svjetska i europska natjecanja
 - c) Olimpijske igre
 - d) Nacionalna natjecanja
 - e) Ne pratim natjecanja vezana uz stolni tenis

II skupina pitanja – Demografska obilježja

9. Spol (zaokružiti)

M Ž

10. Dob

- a) 15-25 godina
- b) 26-35 godina
- c) 36-50 godina
- d) 51-65 godina
- e) Više do 65 godina

11. Stupanj obrazovanja

- a) Bez škole
- b) Osnovna škola
- c) SSS
- d) VŠS/VSS

12. Radni status

- a) Zaposlen/a
- b) Nezaposlen/a
- c) Umirovljenik/ca
- d) Učenik/Student

13. Osobni mjesečni prihod

- a) Nemam osobni mjesečni prihod
- b) Do 2000 kn
- c) 2001-3500 kn
- d) 3501-5000 kn
- e) 5001-6500 kn
- f) Više do 6500 kn
- g) Ne želim odgovoriti

Ovu anketu je sastavila Mirna Tomić, izvanredna studentica Međimorskog veleučilišta u Čakovcu, za potrebe Završnog rada pod mentorstvom dr. sc. Nevenke Breslauer.

Hvala Vam što ste sudjelovali u istraživanju!